

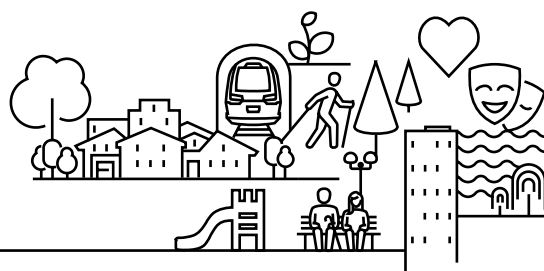

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026-2027

Hareveien barnehage

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN	3
EN KORT OPPSUMMERING AV INNHOLDET I DETTE DOKUMENTET:.....	4
 BARNEHAGENS FORMÅL.....	4
 ÅRETS TEMA	4
 SATSINGSOMRÅDER	4
 BARNEHAGENS MILJØPROFIL	4
BARNES MEDVIRKNING.....	4
2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM.....	5
2.1. INNSATSOMRÅDER	5
2.2. VISJON OG VERDIER.....	6
3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER	7
3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN	7
3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE	8
3.2.1. Inkluderende fellesskap	8
3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.....	8
3.2.3. Samarbeidsmodellen	9
3.2.4. Trafikksikker barnehage	10
4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER	11
4. Om barnehagens – satsingsområder og aktiviteter dette året	11
4.1. BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER OG HVORDAN VI ARBEIDER MED “TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN”	11
4.2. Miljøarbeid	12
4.3. Samling som språkarena	14
4.4. Språk og motorikk	16
4.5 ARBEIDSMETODER	17
4.6 KOMPETANSEUTVIKLING	17
Sonens satsing 2025-2030	17
5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	19
5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	19
5.2. OMSORG.....	19
5.3. LEK	20
5.4. DANNING	20

5.5. LÆRING	21
5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP	22
5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	22
5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	23
6. MEDVIRKNING	24
6.1. BARNES MEDVIRKNING OG BARNES RETT TIL Å BLI HØRT	24
5.2. FORELDRES MEDVIRKNING	25
7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER.....	25
7.1. PLANLEGGE	26
7.2. VURDERE.....	27
7.3. DOKUMENTERE	27
7.4. PROGRESJON	28
7.5. DIGITAL PRAKSIS.....	28
7.6. KVALITETSKJENNETEGN	29
8. OVERGANGER	29
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	30
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN	30
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	31
9. AKTIVITETER / ÅRSJUL	32
10. PLAN FOR VURDERING	33
11. KILDER OG REFERANSER.....	34

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: 23.juni 2026

Barnehagens styrer: Synnøve E. Anfinsen

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

En kort oppsummering av innholdet i dette dokumentet:

🎯 Barnehagens formål

- Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning.
- Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av det pedagogiske arbeidet.
- Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

🌟 Årets tema

Språk i en aktiv, inkluderende og bærekraftig barnehage

📖 Satsingsområder

- Trygg i språk, trygg i verden
- Miljøarbeid:
 - Bærekraftig måltid
 - Redusere matsvinn
 - Grønnsakshagen
 - Egg fra egne høner
- Samling som språkarena
 - ASK
 - Høytlesing
- Språk og motorikk
 - Det fysiske miljøet
 - Bevegelsesglede
 - Felles aktivitetsdager og sprell

🌍 Barnehagens miljøprofil

- Hareveien barnehage er den eneste miljøsertifiserte barnehagen i Nordre Follo kommune.
- Vi har vært Miljøfyrtårnsertifisert siden 2013, og har en klar miljøprofil.
- Vi tar samfunnsansvar og er kommunens utstillingsvindu i miljøbevissthet og økologisk bærekraft.

Barns medvirkning

- Barna skal få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.
- Vi legger til rette for samtaler, "barnas valg" og barnesamtaler.

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsningsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er *Ansvar, omsorg og respekt*.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet. Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen. Med satsingsområdet «Trygg i språk – trygg i verden»

ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «Se meg - hele meg», overordnet plan «Vold i nære relasjoner» og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge

- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Les mer på kommunens nettside

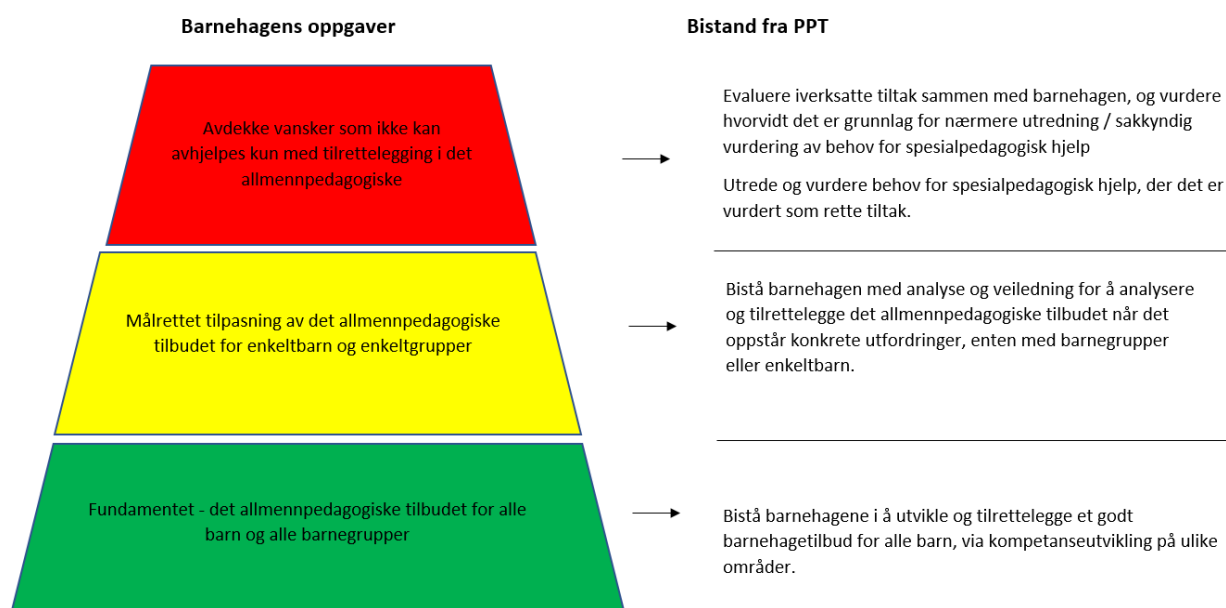
- [Vold i nære relasjoner](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn.*

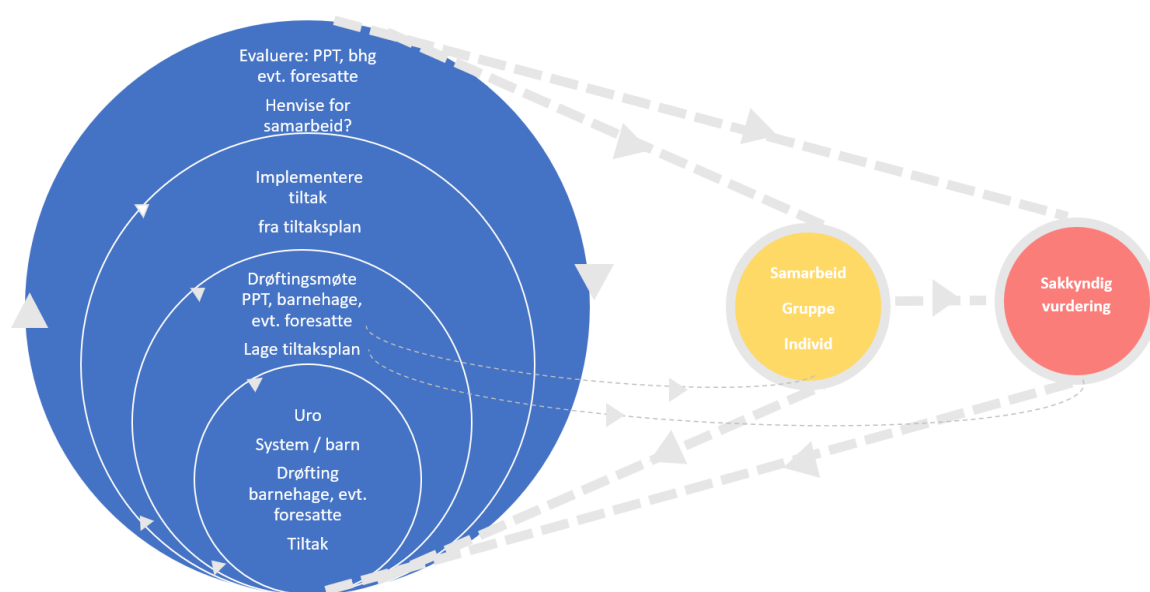
3.2.3. Samarbeidsmodellen

Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk psykologiske tjeneste og tanken om at vi er «*laget rundt barnet*». Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene «*Riktig innsats tidlig nok*», «*Foreldrene som ressurs*» og «*Inkluderende fellesskap*». Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer

- [Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt re sertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- [Trygg trafikk](#)

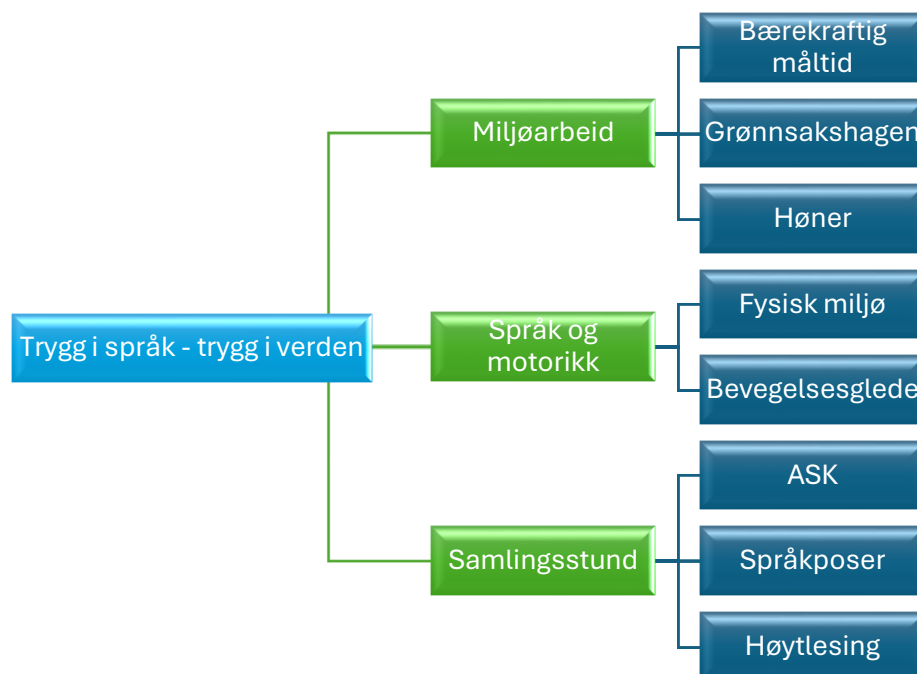
4. Barnehagens satsingsområder

Språkprosjektet «**Trygg i språk – trygg i verden**» skal bygge på barnegruppas behov og rammeplanens krav til kommunikasjon og språk. Barnehagen har i år valgt å sette søkelys på

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7. *Kommunikasjon og språk* og punkt 5.8.

Barnehagens fagområder hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst*.

4. Om barnehagens – satsingsområder og aktiviteter dette året

4.1. Bakgrunn for valg av satsingsområder og hvordan vi arbeider med "Trygg i språk – trygg i verden"

I Hareveien barnehage har vi valgt å ha språk som et gjennomgående fokusområde gjennom den overordnede satsingen "Trygg i språk – trygg i verden". Prosjektet danner grunnlaget for alt vårt pedagogiske arbeid og bygger videre på det systematiske språkarbeidet vi har hatt i tidligere barnehageår. Våre erfaringer viser at et bevisst og helhetlig arbeid med språk har stor betydning for barns trivsel, utvikling og læring.

Det er flere grunner til at vi prioriterer språkutvikling hos barn. Et godt språk er avgjørende for barns evne til kommunikasjon og samspill med andre. Det er også en forutsetning for læring, da språk er et viktig redskap for å forstå og tilegne seg ny kunnskap. Videre har språket stor betydning for barns sosiale relasjoner, deres mulighet til å delta i lek og fellesskap, samt utviklingen av selvfølelse og identitet. Et godt utviklet språk danner også et viktig grunnlag for barnas framtidige muligheter, både i utdanning og samfunnsliv.

Språk i vår barnehage er ikke begrenset til egne aktiviteter, men skal være en integrert del av hele hverdagen. Personalet har en viktig rolle som språkmodeller, og vi arbeider bevisst med å sette ord på handlinger, følelser og opplevelser. Vi legger til rette for gode samtaler, gir barna tid og rom til å uttrykke seg, og støtter dem i å utvikle et variert og nyansert språk.

For å gjøre språkarbeidet konkret, meningsfullt og forankret i barnas hverdag, har vi valgt å knytte det til barnehagens øvrige satsingsområder: miljøarbeid, samlingsstund, samt motorikk og bevegelse.

Gjennom å integrere språk i alle disse områdene ønsker vi å skape en helhetlig praksis der språkutvikling skjer i trygge, lekne og meningsfulle sammenhenger. Når barn opplever mestring i språket, styrkes deres evne til å delta aktivt i fellesskapet, uttrykke seg selv og forstå omverdenen. Slik legger vi et viktig grunnlag for at barna skal bli trygge i seg selv, og rustet til å møte verden videre.

4.2. Miljøarbeid

I arbeidet med miljø vil vi bruke språket aktivt for å utvikle barnas begrepsforståelse og bevissthet rundt natur og bærekraft. Gjennom praktiske aktiviteter i hønsegården, grønnsakshagen eller rundt matbordet får barna erfaringer som vi sammen setter ord på. Vi jobber med begreper knyttet til natur, miljø og ansvar, og oppmuntrer barna til å stille spørsmål og reflektere. Vi tenker bærekraft i matlaging og lærer barna om barnehagens grønne kretsløp.

Hareveien barnehage er den eneste miljøsertifiserte barnehagen i Nordre Follo kommune!

Barnehagen har vært Miljøfyrtårnserifisert siden 2013, og vi har en klar miljøprofil! Fokus på gjenbruk, matsvinn, kildesortering, egne høner og stor grønnsakshage, er noe av det du finner hos oss.

Hovedmål: Barna har språkferdigheter som støtter deltakelse i aktiviteter om høner og grønnsakshagen

Delmål 1: Barna utvider ordforrådet sitt gjennom miljøarbeid

Delmål 2: Barna bruker språket aktivt ute

Barnehagen skal:

- bruke hagen som inkluderende arena for alle barn.
- benytte hagen som metode for språkutvikling og begrepslæring.
- gi barna førstehåndserfaringer med hagearbeid og hønsestell.
- ha med barna på alle ledd i grønnsaksdyrking, fra såing til høsting.
- gi barna tid til undring og utforskning i grønnsakshagen eller observasjon av hønene.
- støtte samspill ved å være til stede og hjelpe hverandre i alt arbeid knyttet til barnehagens grønne kretsløp.

Aktiviteter:

- Barna er med på å så frøene rett i jorda/forkultivere på avdelingen.
- Barna er med å passe på grønnsakene, ta bort ugress, vanne og høste.
- Avdelingene har om tema meitemark og insekter, og viktigheten av det.
- Veiing, måling, telling og sammenligning av grønnsakene.
- Lage plakat over de grønnsakene vi dyrker.
- Bilde støtte i arbeid med tema "høner"
- Stelle høner, gi matrester, samle egg
- Sanger – «Grønnsakspisesangen», «Epler og pærer», osv.
- Delta i matlagingsaktiviteter med produkter fra egen hage og bruke egne egg.
- Fellessamlinger med tema.
- Lage bilder av utstyr i redskapsboden.

Bærekraftig måltid

Hovedmål: barnehagens måltider er bærekraftige

Delmål 1: barnehagen lager næringsrike matretter

Delmål 2: barnehagen jobber bevisst med å redusere matsvinn

Barnehagen skal:

- Tenke økologisk, kortreist mat og sesongvarer
- Bruke mye grønnsaker, belgvekster og korn
- Lage mat fra bunnen og planlegge innkjøp
- Bygge en kultur der vi har sterkt fokus på eget matsvinn
- Ha god plan for matrester

Aktiviteter:

- Vi lager enkle retter som ikke krever mye tid
- Barn skal delta i matlaging
- Alle måltider tar utgangspunkt i tallerkenmodellen
- Vi viser barna eksempler på hvor mye mat vi kaster
- Vi veier eget matavfall
- Vi gir barna ulike smaksopplevelser for å utvide barnas smaksrepertoar

4.3. Samling som språkarena

Samlingsstunden er en viktig arena for språkutvikling. Her arbeider vi systematisk med språk gjennom sang, rim, regler, fortellinger og samtaler. Vi legger vekt på deltakelse, turtaking og det å lytte til hverandre. Gjennom samlingsstunden får barna styrket både språkforståelse, ordforråd og fortellerglede.

Hovedmål: Barns språkferdigheter styrkes gjennom aktive og inkluderende språkarenaer

Delmål 1: Barna deltar aktivt i samlingsstunder og bruker språk i fellesskap

Delmål 2: Barna utvider begrepsforståelse og ordforråd gjennom strukturert bruk av konkrete, bilder, bøker og tematisk arbeid i samlingsstund

Barnehagen skal:

- Ha fast struktur og forutsigbarhet
 - Samling gjennomføres daglig til samme tid (fast vakt).
 - Samling brukes også i overganger.
 - Fast start (f.eks. samme sang) og fast plass.
- Satse på aktiv språkbruk
 - Voksne bruker bevisst begreper og hele setninger.
 - Utvider barnas utsagn (f.eks. «ut» → «vi skal gå ut og leke»).
 - Stiller åpne spørsmål og gi barna tid til å svare.
- Bruke dagtavle som språkarena
 - Brukes daglig i samling.
 - Barna deltar aktivt (peke, flytte bilder).
 - Voksne snakker gjennom dagen (hva har vi gjort / hva skal vi).
 - Støtter begrepslæring, forståelse og forutsigbarhet.
- Bruke Tegn til tale (TET) og bildestøtte
 - Bruke utvalgte tegn konsekvent (f.eks. spise, mer, ferdig, synge).
 - Kombineres alltid med tale.
 - Brukes spesielt i rutiner og gjentakende aktiviteter.
 - Bruke bilder aktivt i samtaler (peke, beskrive, undre).
 - Temabilder knyttet til innhold i samlingen.

Aktiviteter:

- Sang, rim og regler hver dag
- Bøker, språkposer eller lydbok jevnlig
- Språkleker (f.eks. Kims lek, «hvem er under teppet»)
- Bevegelsesbaserte samlinger (yoga, sangleker og bevegelseslek)
- Temabasert innhold knyttet til årstid/årshjul/miljøarbeid
- Bruke bilder til valg (medvirkning)

4.4. Språk og motorikk

Kropp og bevegelse er en viktig del av barns lek, læring og utvikling. Gjennom fysisk aktivitet får barna erfaringer som danner grunnlag for språk, sosial kompetanse og mestringstro. Fysisk aktivitet bidrar til utvikling av hjernen, bedre konsentrasjon og læring. Mange barn som strever med språk, strever også med motorikk, og vi ser at språk utvikles naturlig i bevegelse, lek og samspill med andre. Forskning viser at barna lærer best under eller rett etter fysisk aktivitet.

Hovedmål: Barna er fysisk aktive store deler av dagen med aktiviteter som gir både mestring, glede og utvikling.

Delmål 1: Barna styrker sin språkutvikling gjennom bevegelse, lek og samhandling med andre.

Delmål 2: Personalet har gjennomtenkt og tilpasset fysisk miljø.

Barnehagen skal

- Legge til rette for daglig fysisk aktivitet inne og ute
- Kartlegge og vurdere barnas aktivitetsnivå og motorisk utvikling
- Være aktive, støttende og deltakende voksne
- Organisere det fysiske miljø slik at det inviterer til deltakelse og fremmer inkludering
- Tilrettelegge miljø som inviterer til fysisk aktivitet
- Ha kunnskap om lys-, lyd- og ergonomisk forhold rundt barn
- Ha tilgjengelig og variert utstyr
- Bruke nærmiljøet aktivt
- Støtte barns selvstendighet i hverdagsaktiviteter
- Ha særlig fokus på motorisk utvikling hos de yngste barna

Aktiviteter

- Arbeid med grunnleggende motoriske ferdigheter (balanse, koordinasjon, styrke og fart)
- Bevegelser som å gå, løpe, hoppe, klatre og krabbe
- Kaste og ta imot ball
- Hinderløyper og stasjonsaktiviteter

- Lekesloss innenfor trygge rammer
- Bevegelsesleker og regelleker
- Musikk, dans og bevegelsessanger
- Varierte uteaktiviteter og turer i nærmiljøet
- Munnmotoriske aktiviteter

4.5. Arbeidsmetoder

- Veksling mellom frilek og tilrettelagte aktiviteter
- Samlinger og aktiviteter i små og store grupper
- Tilpasning etter alder, nivå og behov som gir godt utgangspunkt for læring
- Organiserte lesestunder/høytlesing
- Daglig bruk av inne- og uteområder
- Bruk av naturmaterialer i lek og forming
- Fleksibel organisering som gir rom for spontan og planlagt aktivitet
- Det er alltid rom for barns medvirkning

4.6. Kompetanseutvikling

Sonens satsing 2025-2030

Sone Tårnåsen/Oppegård skal de neste fem årene jobbe felles for å øke kompetansen rundt barnehagenes arbeidsmiljø.

I sonen har vi fokus på ledelse rettet mot pedagogene og medarbeiderskap i assistent/fagarbeidergruppen. Gjennom å sette lys på hva det vil si å være aktiverte medarbeidere, ønsker vi å løfte frem den faglige forankringen i arbeidet som utføres. Rammeplanen og Lov om barnehager sier mye om hva barnehage skal levere på. For at barnehagene skal kunne gjennomføre dette, må personalet være påkoplet og bevisst sitt ansvar og ha kunnskapen om hva som skal til, for å løse det mandat vi er gitt. Kvalitet i barnehagen er

forankret i den viktigste ressursen vi har – personalet – og ved å løfte alle ansattgrupper slik at de har nødvendig kompetanse, vil vi få ansatte som tar faglig kvalifiserte valg.

Hovedmålet for sonens satsing:

Sonen har aktiverte medarbeidere som jobber for høy kvalitet og utvikling av virksomhetene våre.

Hvorfor en felles satsing for alle barnehagene i sonen:

- Vi er én virksomhet.
- Vi skal ha barnehager med høy kvalitet i alle ledd.
- Vi skal heve kompetansen til alle, og benytte ressursene vi har i teamet.
- Vi skal ha en sterk kultur der alle er om bord og kjenner på eierskap til fellesskapet.

Delmål:

- Sonens medarbeidere tar ansvar og viser engasjement for god kulturbygging.
- Sonen har ledere som tør, vil, og kan.
- Sonen har lavt sykefravær og medarbeidere som er motiverte for å bli i jobben sin.
- Sonen har medarbeidere som rekker opp hånda når de trengs.
- Medarbeidere opplever å ha autonomi i hverdagen.
- Medarbeidere håndterer endringer.
- Medarbeidere kjenner på et sterkt eierskap til jobben sin.
- Medarbeidere opplever en robust og god relasjon til kollegaene sine.

Arbeidsform:

- Vi bruker deler av plandagene våre til kompetanseheving.
- Vi jobber på tvers av barnehagene – workshops.
- Vi har fokustid i egen barnehage mellom fellesmøtene.
- Vi har fokustid på egen avdeling.
- Vi jobber for å skape god egenutvikling hos den enkelte ansatte.
- Vi benytter kompetansen vi har i personalgruppen rundt ulike tema.

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling (Rammeplanen 2017, s.19).

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett. Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø

som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger (Rammeplanen 2017, s.19).

Barnehagens tiltak:

Tiltak:

- Synliggjøre og anerkjenne barnas omsorgshandlinger
- Personalet er tilstedeværende i barnas aktiviteter
- Barna har aktiviteter som handler om følelser og kroppsspråk
- Oppmuntre barn til å være en ressurs for hverandre

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, s. 20).

Det er viktig at voksne har kunnskap om og viser respekt for lekens egenverdi, og vet hvilke tiltak som kan bidra til å støtte, berike og videreutvikle barnas lek, slik at alle barn får mulighet til å delta, oppleve mestring og utvikle vennskap i barnehagen.

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for variert lek gjennom inspirerende lekemiljøer (inne og ute).
- Personalet deltar i lek som støtte og gode (rolle)modeller for språk og sosial lek.
- Barnehagen har nok og variert lekemateriell.
- Lek i smågrupper på avdeling.
- Voksne observerer leken og utarbeider mål for enkeltbarn og grupper etter behov.
- Personalet skjermer leken og forstår viktigheten av barnas lek.
- Tema lek skal være agenda på personalets møter gjennom året.

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (Rammeplanen 2017, side 21).

Barnehagens tiltak:

- Barna trener på problemløsning gjennom egen erfaring og veiledning fra ansatte.
- Barnehagen fremmer fellesskap og inkludering gjennom å lære og respektere mangfold.
- Støtte barn i å si ifra og sette grenser for seg selv
- Barna trener på selvstendighet gjennom dagen

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Barna lærer om miljø gjennom: Kjøkkenhage, høner, kildesortering og matlaging.
- Vi er engasjerte, utforskende og undrer oss sammen med barna.
- Voksne bruker kunnskap om ulike temaer når de planlegger aktiviteter med barna.
- Voksne bruker smågrupper som læringsarena, der barna kan lære av hverandre og oppleve mestring.

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for vennskap og gode relasjoner.
- Personalet observerer for å kartlegge barnas lekekompetanse og setter inn tiltak etter behov.
- Felles opplevelser gir grobunn for ny lek og vennskap.
- Personalet oppfordrer til lek på tvers av alder, kjønn og avdeling.
- Gjennom veiledning fra voksne lærer barna etter hvert å løse sine egne konflikter.
- Barnet lærer å sette egne grenser og respektere andres.
- Ansatte har aktivitetsplikt hvis barn opplever mobbing eller andre krenkelser.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Vi jobber med og følger kommunens språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden.
- Vi bruker dagtavle for å gi barna oversikt i hverdagen.
- Ansatte får opplæring i bruk av ASK.
- Vi bruker språkposer, rim, regler, sang og spill.

- Legge til rette for variasjon og tilpassede aktiviteter.
- Vi har leseprosjekt gjennom hele året.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplanen 2017, side 47). Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

Rammeplanens fagområder og barnehagens tiltak:

1. Kommunikasjon, språk og tekst
 - Barna skal utvikle sitt språk gjennom lek, samspill, utforskning og varierte tekst- og språkopplevelser.
2. Kropp, bevegelse, mat og helse
 - Barna skal oppleve bevegelsesglede, mestring og trivsel, og få varierte matopplevelser i barnehagen.
3. Kunst, kultur og kreativitet
 - Barna skal få utforske, uttrykke og utvikle sin kreativitet gjennom ulike prosjekter gjennom året.
4. Natur, miljø og teknologi
 - Barnehagen har utarbeidet et årshjul som skal sikre at barna møter ulike miljøprosjekt gjennom året: Høner, kjøkkenhage, resirkulering og matlaging.
5. Antall, rom og form
 - Barna skal oppdage og bruke matematiske sammenhenger gjennom lek, undring og ulike erfaringer.
6. Etikk, religion og filosofi

- Barna skal møte mangfold med respekt og få undre seg, reflektere og samtale om samfunnet og om verden.

7. Nærmiljø og samfunn

- Barna skal oppleve tilhørighet til nærmiljøet og de skal få en følelse av å være en del av et fellesskap og et samfunn.

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Barnesamtaler med bjørner
- Er anerkjennende i samspill med barna i hverdagssituasjoner.
- Leser barnas følelsesuttrykk og kroppsspråk.
- Barna opplever at deres følelser, ønsker og bekymringer blir tatt på alvor.
- Barna øver på å stå i, og følge egne valg.
- Bruke bilder, symboler, tegn og ASK slik at alle barn kan uttrykke sine meninger.

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid.

Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside

- [Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

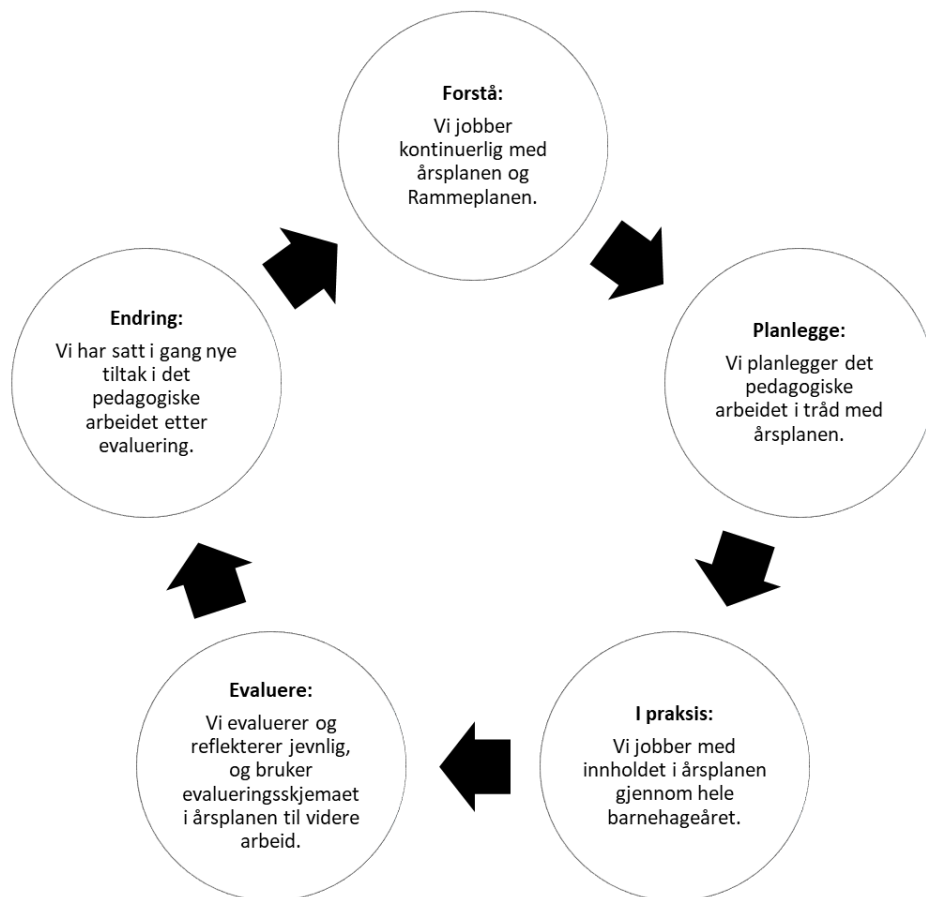
5.2. Foreldres medvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

- Brukerundersøkelse
- Oppstartsamtaler hvor foreldre kan fortelle om barnets behov, interesser og vaner.
- Foreldresamtaler med fokus på barnets trivsel og utvikling.
- Urosamtaler
- Foreldremøter
- Foreldre kan alltid be om en samtale hvis de ønsker
- Aktiv hente- og bringe situasjon
- SU (samarbeidsutvalget) som blant annet godkjenner årsplan.
- Foreldre som ressurs (eks. ulike arrangementer).

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Personalet forbereder seg til aktiviteter, samlinger, temaarbeid og smågrupper, setter mål for arbeidet.
- Personalet planlegger sammen hva avdelingen skal jobbe med i månedsbrev og følger planer i månedsoversikt.
- Det brukes tid på avdelingsmøter til både mål, refleksjon og planlegging.
- Personalet gjennomfører foreldresamtaler og barnesamtaler (bjørner).

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gjennomfører observasjoner (enkeltbarns utvikling og læring, barnegruppe).
- Personalet evaluerer didaktiske planer, dagsplaner og arrangementer som er blitt gjennomført.
- Evalueringer av aktuelle tiltak.
- Drøfting og samtale på ledermøter.
- Foreldre får månedsevaluering.
- Foreldreundersøkelse annethvert år.
- Medarbeiderundersøkelse annethvert år.

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker bilder som dokumentasjon og videre refleksjon.
- Barnehagen legger ut bilder og deler erfaringer på Facebooksidene våre.
- Vi viser frem formingsaktiviteter og prosjektarbeid vi har gjennomført på avdelingen.
- Vi er opptatt av en god og nyttig informasjonsflyt mellom hjem og barnehage.

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Alle barna har individuell progresjonsplan.
- Vi bruker arbeidsmetoder som legger til rette for fordyping, gjentakelse og mestring.
- Vi gir barna nye erfaringer til riktig tid.
- Barna skal tilegne seg nye ferdigheter gjennom egne erfaringer ved å «prøve og feile».
- Voksne tar seg god tid i påkledning, ved matbordet og i andre hverdagssituasjoner, der barna trenger oss.
- Personalet tilbyr spennende lekemateriell og verktøy som barna bruker aktivt.

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet tilegner seg nødvendig kompetanse for å ta i bruk de verktøyene vi har tilgjengelig.
- Personalet bruker digital praksis som arbeidsmåte i aktiviteter med barna.
- Bruke musikk, video og eventuelle greenscreen som inspirasjon til dans og bevegelse.
- Lek med lys og skygge ved hjelp av prosjektor, overhead, osv.

- Bruke digital lupe og inspeksjonskamera til utforsking i naturen, se frø spise, brøddeig heve

7.6. Kvalitetskjenntegn

Kvalitetskjenntegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjenntegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenntegn innenfor områdene nedenfor:

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjenntegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

- [Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi gjennomfører tilvenningstreff for nye barn og foreldre på våren, før oppstart. Dette for å bli bedre kjent og skape trygghet rundt oppstart.
- Vi har foreldremøte for nye foresatte i juni.
- Vi tilpasser rutiner og organiserer tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytter seg til personalet og til andre barn.
- Oppstartsamtaler for nye barn blir gjennomført i løpet av barnets første 3 dager.
- Hvert barn får velkomstbrev med bilde av sin tilknytningsperson før sommeren.

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi besøker storbarns avdelinger jevnlig for å leke, spise sammen eller gå på tur.
- Vi har «ekorn uke» der barna er en uke på den avdelingen de skal begynne på etter sommerferien. De blir da kjent med voksne og barn på den nye avdelingen. Da blir det også avtalt oppstartsamtaler man skal ha før sommerferien.
- Vi har åpen ettermiddag hvor nye foreldre kan komme kan komme å bli kjent.
- Vi har månedstreff for ekorn barna/ 2-åringene for å bli kjent på tvers av avdelinger.
- Vi har foreldremøte for ekorn foreldre og helt nye barn før sommerferien.

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi har bjørneklubb der skolestarterne på huset møtes en gang i uken.
- Det er regelmessige skolebesøk både på uteområdet og lokalitetene innendørs.
- Det gjennomføres overgangssamtaler med skolen og bjørnesamtaler (barnas forventninger til skolestart).
- Det er egne treff, der barna som sogner til Tårnåsen skole (evt. Andre skoler) samles for å bli kjent.
- Reunion der tidligere bjørner kommer i barnehagen og forteller om deres erfaringer rundt det å begynne på skolen.
- Alle bjørnene er samlet sammen på egen avdeling 2 uker i året for å knytte gode vennskapsbånd på tvers av avdelingene. Da blir det gjennomført ulike aktiviteter som bjørneovernatting, egne turer og øve sang/dans til sommerfesten.

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning	13. og 14. August Plandager – bhg. stengt
September	3. september: Foreldremøte Uke 38 - brannvernuke	
Oktober	Uke 42 – besteforeldreuke 15. Oktober: nasjonal refleksdag	
November		13. november Plandag – bhg. stengt
Desember	Innsamling til ensomt juletre Uke 49: Besteforeldreuke –baking 11. desember: Lucia 18. desember: Nissefest	24. - 31. desember –bhg. romjulstengt
Januar		1.januar – 1. nyttårsdag bhg. stengt
Februar	5. februar: Karneval 6. februar: Samenes nasjonaldag Uke 6: Bjørneuke 11. februar: Overnatting for bjørnene	
Mars	Uke 11: Besteforeldrepåskeverksted 19. mars: Påskefrokost med foreldrene	22. – 29. mars bhg. stengt Påkestengt
April	7.-8. april: Trygg på sykkel og langs veien 29. april: Besteforeldredugnad 30. april: Første tilvenningstreff nye barn	
Mai	12. mai: ruskeaksjon 13. mai: Plantefest Uke 21: Skogsuke	6. mai: Kristi himmelfart bhg . Stengt 7. mai: Plandag bhg stengt 17. mai: Grunnlovsdagen bhg stengt
Juni	Uke 24: Ekorn og bjørneuke 11. juni: foreldremøte for nye foreldre og ekornforeldre 17. juni: Sommerfest	21. juni: Plandag Barnehagen stengt
Juli		Sommerstengt i uke 28 og 29 Sommerbarnehage uke 30

10. Plan for vurdering

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder. Når vi vurderer måloppnåelse, bruker vi kvalitetskjennetegn. Dette skal vurderes avdelingsvis på personalmøter og i årsevalueringen.

Barnehagens arbeid med lek:

1.	Vi ser ansatte som deltar i lek med barna, og inspirerer til utvidelse av leken.				
2.	Vi ser ansatte som organiserer lekegrupper på tvers av avdelingene.				
3.	Vi ser ansatte som organiserer temalek i smågrupper				
4.	Vi ser ansatte som bruker rommet for inspirerende og rikt lekemiljø.				
5.	Vi bruker ulike møtearenaer til å følge opp at alle barn har en god progresjon i sin lekekompetanse.				
6.	Vi ser ansatte som skjermer leken.				

Barnehagens arbeid med vennskap og fellesskap:

1.	Vi ser ansatte som deler barna i lekegrupper og bidrar til at barna danner vennskap både innad og utenfor egen avdeling.				
2.	Vi ser ansatte som bruker anerkjennende kommunikasjon og ser barna i å «gjøre noe godt».				
3.	Vi ser ansatte som støtter barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og bidrar til konfliktløsning.				

Barnehagens arbeid med språk og samlingsstund:

1.	Vi ser ansatte som bruker anerkjennende dialog og oppfordrer barna til å uttrykke følelser, tanker og meninger på ulike måter.				
2.	Vi ser ansatte som bruker språket aktivt til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.				
3.	Vi ser ansatte som jobber for å ha en kultur med åpen dialog og inviterer barna til ulike type samtaler der barna får anledning til å undre seg, fortelle, reflektere og stille spørsmål.				
4.	Vi ser ansatte bruker høytlesning av historier, sang og samlingsstunder for å gi barna felles opplevelser.				
5.	Vi ser ansatte bruker ASK, TET og dagstaver				

Barnehagens arbeid med miljøarbeid og bærekraft:

1.	Vi har opprettet egne superbrukere for å lykkes med miljøarbeidet – vi har jevnlig statusmøter				
2.	Barna deltar i alle miljøprosesser				
3.	Foreldrene er engasjerte i arbeidet vårt og bidrar for at vi lykkes				
4.	Ansatte er kreative i miljøarbeidet og hever egen kompetanse				
5.	Vi benytter progresjonsplanene i planarbeidet vårt				
6.	Alle opplever eierskap til barnehagens miljøarbeid				

Barnehagens arbeid med å skape et bærekraftig måltid:

1.	Vi ser ansatte som tar barna med på matlaging og lærer barna om bærekraft				
2.	Vi bruker råvarer i forberedelse av måltider og velger først kortreist mat, for eks. fra grønnsakshagen, sesongvarer ol.				
3.	Vi har sterkt fokus på eget matsvinn og gode til å bruke opp matrester i nye måltider				
4.	Vi ser ansatte som utfordrer barna til nye smaker, skaper nysgjerrighet og matglede				
5.	Vi ser ansatte som ser på matsituasjon som en pedagogisk aktivitet og har gode rutiner rundt måltidet				

Barnehagens arbeid med språk og motorikk:

1.	Vi ser ansatte som organiserer det fysiske miljø slik at det inviterer til deltakelse og fremmer inkludering				
2.	Vi ser ansatte som er opptatt av bevegelsesglede og gir variasjon i motoriske utfordringer og turer				
3.	Vi ser ansatte som kartlegger og vurderer barnas aktivitetsnivå og motorisk utvikling				
4.	Vi ser ansatte som legger til rette for daglig fysisk aktivitet med moderat og høy intensitet inne og ute				

11. Kilder og referanser

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

[Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

[Nordre Follo kommune - Kommuneplanen](#)

[Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner](#)

[Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø](#)

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

[Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

[Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo](#)

Skolestarter planen (må legge inn lenke når den er klar)

[For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk](#)

[Årsplan | udir.no](#)